

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI KONKURENCËS

Nr. 232/prot.
116

Tiranë, më 11 . 07 .2024

VENDIM

Nr. 1095, Datë 11 . 07 . 2024

“MBI AUTORIZIMIN E PËRQENDRIMIT TË REALIZUAR NËPËRMJET KRIJIMIT TË NJË NDËRMARRJE TË PËRBASHKËT ME FUNKSIONE TË PLOTA, GRABOVA HYDROPOWER SHPK, NGA SHOQËRITË GR ALBANIA SHPK, AGNA SHA dhe ALB - STAR SHPK”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Z.	Denar BIBA	Kryetar
Znj.	Leida MATJA	Zv/Kryetar
Znj.	Rezana KONOMI	Anëtar
Z.	Durim KRAJA	Anëtar
Znj.	Fatjola DELIJA	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 11. 07. 2024, shqyrtoi çështjen me:

Objekti: Autorizimi i përqendrimit të realizuar nëpërmjet krijimit të një ndërmarrje të përbashkët me funksione të plota, GRABOVA HYDROPOWER SHPK, nga shoqëritë GR ALBANIA SHPK, AGNA SHA dhe ALB - STAR SHPK.

Baza Ligjore: Nenet 2, 10-12, neni 24, germa d, dhe nenet 53-64 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”; Rregullorja “Për zbatimin e procedurave të përqendrimit të ndërmarrjeve”; Udhëzimi “Për formën e njoftimit të përqendrimit” dhe Formulari i njoftimit të përqendrimit.

Komisioni i Konkurrencës, pas shqyrtimit të relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm, si dhe raportit të Drejtorisë së Analizës dhe Metodologjisë së Tregjeve mbi njoftimin e përqendrimit të realizuar nëpërmjet krijimit të një ndërmarrje të përbashkët me funksione të plota, GRABOVA HYDROPOWER SHPK, nga ortakët themelues të saj, shoqëritë GR ALBANIA SHPK, AGNA SHA dhe ALB - STAR SHPK dhe shitja e 34% të kuotave të shoqërisë GRABOVA HYDROPOWER SHPK të zotëruara nga shoqëria ALB-STAR SHPK tek shoqëria GJOKA KONSTRUKSION SHA,

VËREN SE :

I. Palët në transaksion dhe procedura

Autoriteti i Konkurrencës është njoftuar mbi transaksionin e krijimit të një ndërmarrje të përbashkët me funksione të plota, GRABOVA HYDROPOWER SHPK, nga shoqëritë GR ALBANIA SHPK, AGNA SHA dhe ALB - STAR SHPK.

Në zbatim të nenit 59 të ligjit nr. 9121 datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, Komisioni i Konkurrencës me vendimin nr. 1075, datë 26.04.2024 “Mbi fillimin e procedurave të kontrollit të përqendrimeve për rastin e krijimit të ndërmarrjes së përbashkët, GRABOVA HYDROPOWER SHPK, nga ortakët themelues të saj, shoqëritë GR ALBANIA SHPK, AGNA SHA dhe ALB-STAR SHPK, si dhe transaksionin e shitjes së kuotave të shoqërisë ALB-STAR SHPK tek shoqëria GJOKA KONSTRUKSION SHA, vendosi: 1. Fillimin e procedurës së kontrollit të përqendrimeve mbi rastin e krijimit të ndërmarrjes së përbashkët GRABOVA HYDROPOWER SHPK nga ortakët themelues të saj, shoqëria GR ALBANIA SHPK, shoqëria AGNA SHA dhe shoqëria ALB-STAR SHPK dhe 2. Fillimin e procedurës së kontrollit të përqendrimeve mbi transaksionin e shitjes së kuotave të shoqërisë ALB-STAR SHPK tek shoqëria GJOKA KONSTRUKSION SHA.

Referuar dokumentacionit të depozituar, palët në transaksion janë:

Pala 1: AGNA SHA është një shoqëri aksionare, e themeluar sipas legjislacionit shqiptar, me objekt aktiviteti: import-export të mallrave industriale e ushqimore, materiale ndërtimi, prodhime bujqësore dhe blegtorale, prodhim e shitje pije alkoolike; në fushën e investimit në ndërtim, në fushën e shitblerjes së trojeve për ndërtim, për turizëm, fshatra turistike, moteleri dhe hoteleri; tregtim import - eksport i produkteve dhe nënprodukteve të duhanit; shitblerje, marrje ose dhënie me qera të pasurive të paluajtshme dhe atyre të luajtshme; veprimtari trajnuese dhe certifikuese të punonjësve të administratës publike, punonjësve të institucioneve arsimore; auditimi, mbikëqyrja dhe certifikimi i zbatimit të standardeve ndërkombëtare për institucionet në përgjithësi dhe/ose personelin e tyre në veçanti etj.

Shoqëria AGNA SHA kontrollohej në vitin 2017 nga z. Kosta Sotiri me 32.5% të aksioneve, z. Vasil Naci me 32.5% të aksioneve, z. Kristo Naci me 30% të aksioneve dhe z. Aleksandër Naci me 5% të aksioneve.

Sipas të dhënave të QKB, shoqëria AGNA SHA në vitin 2017, ishte zotëruese e kuotave në shoqëritë: *HIDROBEGAJ SHPK, HYDROBORSH SHPK, ENERGO-SAS SHPK, ENERGI GRUP SHPK* dhe *The PLAZA Tirana SHPK*.

Pala 2: GR ALBANIA SHPK është një shoqëri me përgjegjësi të kufizuar, e themeluar sipas legjislacionit shqiptar, me objekt aktiviteti: 1. konsulencë mjedisore, përgatitja e studimeve dhe vlerësimeve mjedisore; monitorim dhe auditim i mjedisit; laborator testues për monitorimin e ujit, ajrit, tokës, zhurmave dhe verbimeve; 2. projektim, ndërtim, mbikëqyrje, kolaudim i impianteve të prodhimit të energjisë dhe prodhimi i saj nga uji, dielli (fotovoltaik), burimet termike, burime gjeotermale, era, biogazi, nafta dhe qymyri, për vete ose për të tretet; 3. menaxhimi i partneriteteve publike private, etj.

Shoqëria GR ALBANIA SHPK në vitin 2017 zotërohej nga Gentjan Filaj 38%, Realdo Mansaku 37%, Elton Kuka 13% dhe Henri Aleks 12%.

Sipas të dhënave të QKB, shoqëria GR ALBANIA SHPK në vitin 2017 ishte zotëruese e kuotave në shoqëritë: *EURUS SHPK, SolPower Albania SHPK* dhe *SHUSHICA HYDROPOWER SHPK*.

Pala 3: ALB-STAR SHPK është një shoqëri me përgjegjësi të kufizuar, e themeluar sipas legjislacionit shqiptar, me objekt aktiviteti ndërtime civile, industriale, tregti import - export;

transport i mallrave për të tretë me qira dhe për llogari të vet brenda vendit; tregti me shumicë e ujit të pijshëm dhe e ujit industrial; menaxhim i mbetjeve jo të rrezikshme (aktivitet grumbullim dhe transport i mbetjeve jo të rrezikshme); hapja dhe menaxhimi i hoteleve "Strukturë Akomoduese 4 ose 5 yje", e godinave dhe ambienteve në të cilat ushtrohet aktivitet hotelier, etj.

Shoqëria ALB-STAR SHPK, në vitin 2017, zotërohej 100% nga ortaku i vetëm FINMAN SHPK, shoqëri me përgjegjësi të kufizuar, e themeluar sipas legjislacionit shqiptar, e organizuar si një shoqëri holding, e cila do të jetë zotëruese e kuotave në disa shoqëri të tjera dhe do të ofrojë asistencë për shoqëritë e zotëruara në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë nga vetë shoqëria apo ortakët e saj.

Sipas të dhënave të QKB, shoqëria ALB-STAR SHPK në vitin 2017 ishte zotëruese e kuotave në shoqëritë: SHUSHICA HYDROPOWER SHPK dhe ECOCLEAN SHA.

Ndërmarrja e përbashkët (JV): GRABOVA HYDROPOWER SHPK është një shoqëri me përgjegjësi të kufizuar, e themeluar sipas legjislacionit shqiptar, me objekt aktiviteti ndërtimin e Hidrocentralit mbi Lumin Grabovë, të tipit BOT, (Ndërto-Opero-Transfero); prodhim, transmetim dhe shitje të energjisë elektrike të prodhuar nga HEC-i mbi Lumin Grabovë; shfrytëzimi dhe mirëmbajtja e kaskadës si më sipër gjatë periudhës koncesionare.

Shoqëria GRABOVA HYDROPOWER SHPK nuk ka aktivitet dhe nuk ka gjeneruar të ardhura deri aktualisht.

II. Transaksioni

Më datë 19 qershor 2017, shoqëritë GR ALBANIA SHPK, AGNA SHA dhe ALB-STAR SHPK kanë nënshkruar "Marrëveshje për bashkimin e përkohshëm të shoqërive" për pjesëmarrje në përzgjedhjen konkurruese në Dhënie me Koncesion të ndërtimit të Hidrocentralit Grabova 1.

Referuar kësaj kontrate, shoqëritë GR ALBANIA SHPK, AGNA SHA dhe ALB-STAR SHPK, vendosën të konkurronin për ftesën për ofertë (me anë të një bashkimi të përkohshëm), të organizuar nga Ministria e Energjisë dhe Industrisë, për të marrë pjesë në përzgjedhjen konkurruese për Dhënie me Koncesion të Ndërtimit të "Hidrocentralit Grabova 1".

Marrëveshja parashikonte se nëse oferta e bashkimit të shoqërive, palë në këtë marrëveshje, do të rezultonte fituese, të tre shoqëritë do të themelonin një shoqëri të re brenda 1 muaji nga data e shpalljes së vendimit nga Ministria e Energjisë dhe Industrisë në lidhje me konkurrimin publik. Duke qenë se oferta rezultoi fituese, palët themeluan shoqërinë e re, GRABOVA HYDROPOWER SHPK, e cila u finalizua me nënshkrimin e statutit të saj më datë 20.09.2017, ku shoqëria GR ALBANIA SHPK zotëron 33% të aksioneve, shoqëria AGNA SHA zotëron 33% të aksioneve dhe shoqëria ALB – STAR SHPK zotëron 34% të aksioneve.

Më datë 20 nëntor 2017, shoqëria GRABOVA HYDROPOWER SHPK ose koncesionari (Subjekt për qëllime të veçanta) dhe Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (Autoriteti Kontraktues), kanë nënshkruar Kontratë Koncesioni e formës BOT (ndërtim – operim – transferim) për ndërtimin e Hidrocentralit "Grabovë 1".

Afati i veprimtarisë së koncesionit do të jetë për një periudhë prej 35 vitesh, duke filluar nga data e nënshkrimit të kësaj kontrate prej palëve.

Referuar dokumentacionit të depozituar, transaksioni i propozuar përbën një përqendrim në kuptim të nenit 10 dhe 12 të ligjit nr. 9121 datë 28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës" dhe është objekt autorizimi nga Komisioni i Konkurrencës.

Në zbatim të nenit 53 të ligjit, krijimi i ndërmarrjes GRABOVA HYDROPOWER SHPK nga shoqëritë AGNA SHA, GR ALBANIA SHPK dhe ALB-STAR SHPK, nuk është njoftuar pranë Autoritetit të Konkurrencës, brenda afatit të përcaktuar në nenin 12, pika 2 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”.

III. Analiza e konkurrencës

Ndërmarrja e përbashkët, GRABOVA HYDROPOWER SHPK është një shoqëri e themeluar për zbatimin e kontratës së Koncesionit, mes saj dhe Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjetikës, Autoriteti Kontraktues (e ndryshuar) për Ndërtimin e Hidrocentralit mbi Lumin Grabovë, të tipit BOT, (Ndërto-Opero-Transfero); Prodhim, transmetim dhe shitje të energjisë elektrike të prodhuar nga HEC-i mbi Lumin Grabovë.

Sipas nenit 3, pika 7, të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, si edhe Udhëzimit nr.76, datë 07.04.2008 “Për përcaktimin e tregut përkatës”, përcaktimi “treg përkatës” përfshin dy komponentë: tregun përkatës të produktit dhe tregun përkatës gjeografik.

Referuar objektit të aktivitetit të shoqërisë së përbashkët, gjykojmë *se tregu përkatës i produktit* do të konsiderohet tregu i energjisë elektrike. Referuar analizave të mëparshme në raste të ngjashme, Autoriteti i Konkurrencës e ka segmentuar këtë treg në tregun e prodhimit, transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë elektrike. *Treg përkatës gjeografik* do të konsiderohet territori i Republikës së Shqipërisë.

Tregu i energjisë elektrike rregullohet me Ligjin nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar, i cili përmban rregulla të përgjithshme për furnizimin e energjisë elektrike për konsumatorët, përmes krijimit të një tregu funksional dhe konkurrues të energjisë. Sistemi elektroenergjetik në Republikën e Shqipërisë përbëhet nga: Prodhimi, Transmetimi, Shpërndarja e energjisë elektrike dhe Tregtimi me qëllim furnizimin e klientëve të energjisë elektrike.

Vlerësimi i konkurrencës në tregun e energjisë elektrike është mbështetur mbi treguesit ekonomik të sistemit energjetik të vitit 2017.

Prodhimi i energjisë elektrike

Prodhimi i energjisë elektrike në vend, gjatë vitit 2017, është realizuar tërësisht nga burime hidrike dhe prodhuesi më i madh ka qenë shoqëria publike KESH SHA. Subjektet private të licencuara në këtë aktivitet janë klasifikuar si: prodhuesit me përparësi, prodhuesit e pavarur dhe vetëprodhuesit e energjisë elektrike. Prodhuesit me përparësi dhe prodhuesit e pavarur të energjisë elektrike janë subjekte të licencuara në vite nga ERE që shfrytëzojnë centralët ekzistuese apo të reja, kryesisht nëpërmjet marrëveshjeve të privatizimit, marrëveshjeve të koncesionit apo kontratave për shfrytëzimin dhe administrimin e impianteve prodhuese të energjisë elektrike.

Prodhimi total neto vendas i energjisë elektrike, i realizuar për vitin 2017, ka qenë 4,525,173MWh, ku 65% e tij prodhohet nga centralët prodhuese hidro të KESH sh.a (prodhimi publik) dhe pjesa tjetër, 35% nga prodhuese hidro të tjerë.

Palët në transaksion nuk ushtrojnë drejtpërdrejtë aktivitet në tregun e prodhimit të energjisë elektrike, por referuar listës së subjekteve të licensuar nga ERE si prodhues të energjisë elektrike, u konstatua se, në vitin 2017, vetëm shoqëria AGNA SHA zotëronte ndërmarrje të licencuara, prodhuese të energjisë elektrike dhe konkretisht: shoqërinë HYDROBORSH SHPK, për prodhimin e energjisë nëpërmjet hidrocentralit në lumin Fterë, Sarandë dhe shoqërinë ENERGO SAS SHPK, për prodhimin

e energjisë nëpërmjet hidrocentralit në ujërat e burimeve të Tatzatit, pjesa e sipërme e lumit të Kalasës, Sarandë.

Sipas Raportit vjetor të vitit 2017 nga ERE, konstatohet se në fazën e prodhimit të energjisë, në lidhjen 220 kv deri në 6kv¹, ushtrojnë aktivitetin 98 subjekte dhe prodhimi i energjisë prej tyre ka qenë 1,608,181 MWH, ku pjesa e tregut që zotërojnë 2 ndërmarrjet e mësipërme ka qenë 1.52% e prodhimit. Në totalin e energjisë së prodhuar nga burimet hidrike, pjesa e tregut e dy shoqërive të kontrolluara nga shoqëria AGNA SHA është 0.54% e prodhimit në vend.

Kontrata e koncesionit e shoqërisë target GRABOVA HYDROPOWER SHPK, ka patur disa shtesa në vite dhe me shtesën e kontratës së koncesionit, datë 15 maj 2024, shoqëria koncesionare dhe Autoriteti Kontraktues ka rënë dakord për shtyrjen për 12 muaj të afatit për pajisjen më lejet e nevojshme për fillimin e punimeve të ndërtimit të HEC “Grabova1”.

Projekti është ende në fazën e ndërtimit të hidrocentralit dhe shoqëria target GRABOVA HYDROPOWER SHPK nuk ka filluar aktivitetin e prodhimit të energjisë elektrike.

Transmetimi i energjisë elektrike

Transmetimi i energjisë elektrike realizohet nga shoqëria “Operatori i Sistemit të Transmetimit” (OST) SHA, e cila është një shoqëri me 100% të aksioneve shtetërore. OST SHA është certifikuar dhe licencuar për operimin e sistemit të transmetimit të energjisë elektrike.

Në tregun e transmetimit, për vitin 2017, janë regjistruar 44 subjekte për ushtrim aktiviteti, zotërues të 77 licencave, nga të cilët 27 licenca i përkasin aktivitetit të furnizimit, 40 licenca janë dhënë për aktivitetin e tregtimit, 11 licenca për aktivitetin e prodhimit dhe 1 licencë për atë të shpërndarjes.

Referuar listës së subjekteve të licencuar nga ERE, u konstatua se asnjë nga shoqëritë e kontrolluara nga palët në marrëveshjen e krijimit të shoqërisë GRABOVA HYDROPOWER SHPK, nuk është licencuar për aktivitetin e furnizimit, tregtimit, prodhimit apo shpërndarjen e energjisë elektrike në rrjetin e transmetimit.

Shpërndarja e energjisë elektrike

Shpërndarja e energjisë elektrike realizohet nga shoqëria “Operatori i Sistemit të Shpërndarjes” (OSSH) SHA, e cila është një shoqëri me 100% të aksioneve shtetërore dhe është licencuar për operimin e sistemit të shpërndarjes së energjisë elektrike.

Shoqëritë e kontrolluara nga AGNA SHA, prodhuese të energjisë elektrike, prodhimin e realizuar e shesin nëpërmjet Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes.

Në përfundim të analizës së konkurrencës, u konstatua se krijimi i ndërmarrjes së përbashkët, me funksione të plota GRABOVA HYDROPOWER SHPK, është ende në fazën e ndërtimit të hidrocentralit dhe nuk është pajisur me licencë specifike për prodhimin e energjisë elektrike.

Transaksioni i krijimit të një shoqërie të përbashkët me funksione të plota, e cila pritet të jetë aktive në tregun e energjisë elektrike (në prodhimin e energjisë) do të sjellë përfitime për konkurrencën pasi do të ketë për rrjedhojë hyrjen e një konkurenti të ri në treg.

Vetëm shoqëria AGNA SHA, njëra nga palët në krijimin e shoqërisë së përbashkët, ka prezencë juridike dhe realizon të ardhura në tregun e prodhimit të energjisë elektrike nëpërmjet shoqërisë

¹ Prodhuesit me përparësi dhe prodhuesit e pavarur të energjisë elektrike.

HYDROBORSH SHPK dhe ENERGO SAS SHPK, të licencuara në prodhimin e energjisë elektrike në tensionin 35 KV.

Pjesa e tregut që kanë zotëruar këta dy prodhues gjatë vitit 2017, përbënte vetëm 1.52% të prodhimit nga Subjektet private të licencuara/koncesionar dhe 0.54% të prodhimit në vend të energjisë elektrike.

Prezenca në tregun e prodhimit të energjisë elektrike e shoqërive të kontrolluara nga shoqëria AGNA SHA, nuk do të sjellë shqetësime për konkurrencës, pasi pjesa e tregut që ato zotërojnë është shumë e vogël dhe për më tepër nuk krijohet mbivendosje e pjesëve të tregut nga ndërmarrjet pjesëmarrëse në transaksion apo ndërmarrjet e lidhura mes tyre.

Për sa më sipër, ky përqendrim nuk shfaq shenja të kufizimit të konkurrencës në treg ose në një pjesë të tij në veçanti, si rezultat i krijimit ose forcimit të pozitës dominuese.

PËR KËTO ARSYE:

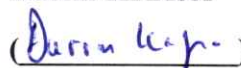
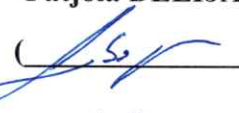

Komisioni i Konkurrencës, në bazë të nenit 24, shkronja d dhe nenit 56 pika 1 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”,

VENDOSI:

1. Të autorizojë përqendrimin nëpërmjet krijimit të një ndërmarrje të përbashkët me funksione të plota, GRABOVA HYDROPOWER SHPK, nga shoqëritë GR ALBANIA SHPK, AGNA SHA dhe ALB - STAR SHPK.
2. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin e palëve dhe dërgimin e vendimit pasi të bëhen pagesat që parashikon rregullorja “Për caktimin e shpenzimeve për ndjekjen e procedurave pranë Autoritetit të Konkurrencës”.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS

 Leida MATJA Zn/Kryetar	 Rezana KONOMI Anëtar	 Durim KRAJA Kandor Anëtar sh.f. mendimit re publike	 Fatjola DELIJA Anëtar
 Denar BIBA Kryetar			